

§ 160

Revisorernas granskning av kommunens uppföljning av kostnader för försörjningsstöd

Dnr KS/2021:310

Kommunstyrelsens beslut

1. Att uppdra åt verksamheten att ta fram statistik för att kunna följa upp vilka sökandegrupper som erhåller försörjningsstöd samt på vilka beslutsgrunder.
2. Betydande avvikelser mot försörjningsstödet budget ska redovisas i kommunstyrelsens ekonomiska månadsrapport.
3. Stickprovskontroll kring beräkning och utbetalning av försörjningsstöd görs kontinuerligt.
4. Att riktlinjer för försörjningsstöd revideras vartannat år samt vid behov, t ex vid lagförändring.

Sammanfattning av ärendet

KPMG har av Sunne kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens uppföljning av kostnader för försörjningsstöd.

Det övergripande syftet med granskningen var att granska vilka kontroller och uppföljningar som sker avseende försörjningsstöd.

Beslutsunderlag

Socialutskottets protokoll 2021-09-14, § 125

Enhetschefens tjänsteskrivelse 2021-09-01

KPMG:s granskningsrapport 2021-06-14

Kommunrevisionernas sammanställning 2021-06-21

Beslutet skickas till:

Verksamhetschef vård och omsorg, individstöd

Justerare			Utdragsbestyrkare
-----------	--	--	-------------------

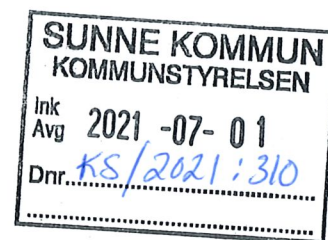

SUNNE KOMMUN

2021-06-21

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning av uppföljning och kontroll av försörjningsstöd

Sunne kommuns revisorer har genomfört en granskning av uppföljning och kontroll av försörjningsstöd.

Granskningens syfte har varit att bedöma vilka kontroller och uppföljningar som sker avseende försörjningsstöd. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

I granskningen har vi biträtt av KPMG.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens kontroller och uppföljningar avseende försörjningsstöd behöver stärkas.

Den utförda uppföljningen och kontrollen av insatser för att förhindra behov av försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser är inte i nivå med kostnadsnivåerna och behöver stärkas. Kopplingen mellan uppföljningen i utskottet och kommunstyrelsen behöver förstärkas.

Vidare anser vi att kommunstyrelsen behöver målsätta och följa upp resultatet av deltagarnas eventuella stegförflyttning, för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig verksamhet eller om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

För att kunna utforma pricksäkra analyser och åtgärder som kan användas i utvecklingsarbetet behöver styrelsen följa upp utvecklingen avseende sökandegrupper och beviljat bistånds beslutsgrund.

Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd har inte reviderats sedan 2019, vi rekommenderar att det ska ske en årlig översyn.

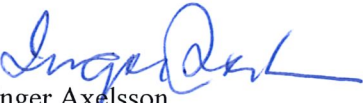
Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att styrelsens uppföljning av kostnader och verksamhet förstärks.
- Målsätta och följa upp resultat avseende insatser för att förhindra långvarigt behov av försörjningsstöd.
- Följa upp utvecklingen avseende sökandegrupper, beslutsgrund etc.
- Se över riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd årligen.

Kommunrevisionen emotser svar senast den 23 september på vilka konkreta åtgärder kommunstyrelsen har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående synpunkter vad som för övrigt redovisas i rapporten. Vi vill också att det i svaret redogörs för en tidsplan för när åtgärderna kommer att genomföras.

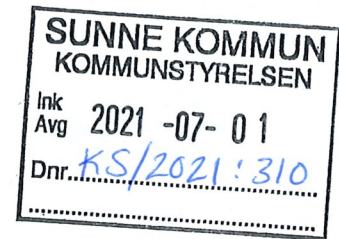
Svaren ska översändas till samtliga förtroendevalda revisorer samt till Emma Garpenholt, KPMG, e-post: emma.garpenholt@kpmg.se. Svaret ska även översändas till kommunfullmäktige.

För kommunrevisionen i Sunne kommun 2021-06-21.

Inger Axelsson

Revisionsordförande

Granskning av uppföljning och kontroll av försörjningsstöd

Rapport
Sunne kommun

KPMG AB

2021-06-21

Antal sidor 17

Sunne kommun
Granskning av

2021-06-21

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Lagar och förordningar som styr ekonomiskt bistånd	4
3.2	Resultat	5
3.3	Analys, utveckling ekonomiskt bistånd	10
4	Slutsats och rekommendationer	16

Sunne kommun
Granskning av

2021-06-21

1 Sammanfattning

Vi har av Sunne kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens uppföljning av kostnader för försörjningsstöd.

Granskningens syfte är att bedöma vilka kontroller och uppföljningar som sker avseende försörjningsstöd.

Förvaltningen har gjort en egen bedömning av kostnadsutvecklingen för perioden 2009 och 2019 där det framgår att försörjningsstödskostnaderna ökat mer än konsumentprisindex och betydligt mer än budgeten. Antalet hushåll i behov av försörjningsstöd anses vara relativt konstant under perioden. De ökande kostnaderna beskrivs främst bero på att det idag är en större andel barnrika familjer bland de försörjningssökande år 2019 i förhållande till år 2009 och att det kostnader för livsföring i övrigt har ökat, bland annat för tandvård.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens kontroller och uppföljningar avseende försörjningsstöd behöver stärkas.

Den utförda uppföljningen och kontrollen av insatser för att förhindra behov av försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser är inte i nivå med kostnadsnivåerna och behöver stärkas. Kopplingen mellan uppföljningen i utskottet och kommunstyrelsen behöver förstärkas.

Vidare anser vi att kommunstyrelsen behöver målsätta och följa upp resultatet av deltagarnas eventuella stegförflyttning, för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig verksamhet eller om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

För att kunna utforma pricksäkra analyser och åtgärder som kan användas i utvecklingsarbetet behöver styrelsen följa upp utvecklingen avseende sökandegrupper, beviljat bistånds beslutsgrund

Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd har inte reviderats sedan 2019, vi rekommenderar att det ska ske en årlig översyn.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att styrelsens uppföljning av kostnader och verksamhet förstärks.
- Målsätta och följa upp resultat avseende insatser för att förhindra långvarigt behov av försörjningsstöd.
- Följa upp utvecklingen avseende sökandegrupper, beslutsgrund etc.
- Se över riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd årligen.

Sunne kommun

Granskning av

2021-06-21

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Sunne kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens uppföljning av kostnader för försörjningsstöd.

Verksamheten Individ- och familjeomsorg har ett allvarligt ekonomiskt läge i Sunne kommun, underskottet är nästan uppe i 16 miljoner kronor. Underskottet hänförs främst till ökade kostnader för försörjningsstöd, familjehem och ökade efterfrågan på externa elevhem enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Sunne kommuns revisorer drar i sin riskanalys slutsatsen att kontrollen av kostnadsutvecklingen inom Individ- och familjeomsorgens försörjningsstöd behöver granskas och de bakomliggande faktorerna till de ökade kostnaderna kartläggas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Det övergripande syftet med granskningen är att granska vilka kontroller och uppföljningar som sker avseende försörjningsstöd.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Hur har utvecklingen av kostnaderna för försörjningsstöd sett ut ur ett historiskt perspektiv under de senaste åren?
- Vilka uppföljningar görs avseende kostnaderna för försörjningsstöd?
- Finns det en tillräcklig uppföljning och kontroll av kostnaderna för försörjningsstöd?
- Är kontrollerna ändamålsenliga ur intern kontrollsynpunkt?
- Vilka kontroller sker i syfte att säkerställa att bestämmelser kring utbetalning av försörjningsstöd efterlevs?
- Vilka är de största faktorerna till kostnadsökningarna inom försörjningsstöd?
- Vilka åtgärder sätts in i ärenden av långvarig karaktär och bedöms dessa effektiva och ändamålsenliga?

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Socialtjänstlagen
- Socialtjänstförordningen
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

Sunne kommun
Granskning av

2021-06-21

- Faktainsamling och studier av underlag
- Statistikjämförelser under perioden 2018-2020
- Kartläggning av kommunens rutiner kring förebyggande arbete och arbetet med stegförflyttning till annan försörjning
- Intervjuer med verksamhetschef, enhetschef och handläggare

Rapporten är faktakontrollerad av verksamhetschef.

3 Resultat av granskningen

3.1 Lagar och förordningar som styr ekonomiskt bistånd

Socialtjänstlagen

I socialtjänstlagens 4 kapitel regleras rätten till bistånd. Av första paragrafen framgår att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. (4 kp. 1 § SoL)

Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd enligt första stycket om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande. Om det finns godtagbara skäl har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande.

Vid utredning av rätten till bistånd ingår alla hushållets inkomster förutom hemmavarande barns inkomster från eget arbete.

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Vid en lagändring från 2013 infördes en regel för att stimulera möjligheten att ta ett arbete och att komma ut i egen försörjning. Den som har fått försörjningsstöd under sex månader i följd ska 25 procent av inkomsterna av anställning inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd. Denna särskilda beräkningsregel gäller under två år. Därefter måste kravet på att försörjningsstöd ska ha lämnats under sex månader i följd uppfyllas på nytt för att den särskilda beräkningsregeln ska gälla igen.

Socialtjänstförordningen

Riksnormen för beräkning av skäliga kostnader enligt 4 kap. 3 § första stycket 1 socialtjänstlagen (2001:453) grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar och delas upp på olika hushållstyper och åldersintervaller.

Riksnormen för ett hushåll under 2020 utgör summan av de personliga kostnaderna för samtliga medlemmar i hushållet och de gemensamma hushållskostnaderna beräknade enligt följande tabeller.

Sunne kommun

Granskning av

2021-06-21

Personliga kostnader i kronor per hemmavarande barn och skolungdom:

ej lunch 5 dagar/vecka

under 1 år	1-2 år	3 år	4-6 år
2 040	2 230	1 980	2 160

med lunch

under 1 år	1-2 år	3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	19-20 år
2 170	2 430	2 160	2 430	3 050	3 510	3 950	3 980

Personliga kostnader i kronor - vuxna

Ensamstående Sambor

3 150	5 680
-------	-------

Gemensamma hushållskostnader i kronor - medlemmar i hushållet

1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.
1 010	1 120	1 410	1 600	1 850	2 090	2 260

För hushåll med fler än 7 personer beräknas kostnaden för varje tillkommande hushållsmedlem som skillnaden mellan hushåll med 6 respektive 7 personer.

För en vuxen person som inte är att anse som sambo, men som ingår i hushållsgemenskap med flera personer, beräknas normen såsom personliga kostnader för ensamstående plus kvoten av de gemensamma kostnaderna för hushållet och antalet medlemmar i hushållet.

Livsöring i övrigt

Ekonomiskt bistånd till livsföringen i övrigt ska tillgodose kostnader för behov som uppstår då och då. Exempel är kostnader för tandvård, glasögon, sjukvård och medicin, umgänge med barn, flyttkostnad och begravning. En individuell bedömning måste göras av vad som är skäligt för den som söker.

3.2 Resultat

3.2.1 Organisation och mål

I Sunne kommun finns en förvaltning med fyra verksamhetsområden: vård och omsorg, individstöd, lärande och utbildning, samhällsbyggnad och en kommunledningsstab. Inom individstöds ansvarsområden återfinns individ- och familjeomsorg (IFO) som handlägger ansökan om ekonomiskt bistånd med anvisning till arbetsmarknadsenheten, men också ensamkommande barn, socialpsykiatri och LSS,

Organisationen har fastställt mål för individ- och familjeomsorgen och mål för försörjningsstöd. Nedan redogörs för de mål som har bärighet på granskningsområdet.

Övergripande mål individ- och familjeomsorgen, IFO

Sunne kommun

Granskning av

2021-06-21

- Vår verksamhet ska präglas av gott bemötande och hög tillgänglighet.
- De individer som kommer i kontakt med socialtjänsten ska få sina behov av insatser utredda på ett enhetligt och rättssäkert sätt.
- Vårt arbete ska bygga på samsyn och god samverkan både inom och utom den egna organisationen.

Försörjningsstöd

- De som bedöms vara i behov av försörjningsstöd längre än tre månader och ej har sysselsättning från annan myndighet ska remitteras till praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet.
- Antal individer som är i behov av långvarigt försörjningsstöd ska minska med 10 % under 2018/VT 19.
- Möjliggöra för kunderna att söka försörjningsstöd elektroniskt.
- Nybesök ska erbjudas inom en vecka från första kontakt.
- Beslut och eventuell utbetalning ska ske inom vecka efter att fullständig ansökan inkommit.

3.2.2 Handläggning av försörjningsstöd

Inom verksamheten finns tre handläggare som fattar beslut om försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd. Till sitt stöd finns fastställda riktlinjer. De gällande riktlinjerna är senast reviderade 2019. Riktlinjerna innehåller anvisningar för arbetet med ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd och syftar till att ge personer som ansöker om ekonomiskt bistånd likvärdig behandling, avseende bidragsnivå, förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd samt insatser för att nå egen försörjning.

Prövning av bistånd utöver riktlinjer sker av socialutskottet. Det framgår inte av dokumentet om det finns rutiner för hur ofta riktlinjerna ska revideras. Om avvikelser från riktlinjerna föreslås ska skälen finnas tydligt dokumenterade.

Inför beslut om bistånd inhämtas en rad underlag som ligger till grund för beräkningar och ansökan i sin helhet. Riktlinjerna anger vilka underlag som krävs för att handläggning ska kunna genomföras.

Det har påbörjats ett arbete med att automatisera hanteringen av ansökan om försörjningsstöd, men arbetet har avstannat. Det är möjligt att lämna in ansökan via kommunens e-tjänst i dagsläget, men hanteringen av ansökan sker manuellt.

3.2.3 Utveckling av kostnaderna för försörjningsstöd över tid

Under 2020 genomförde förvaltningen en fördjupad undersökning av kostnadsutvecklingen för ekonomiskt bistånd. I den egna undersökningen beskrivs att antalet hushåll som uppburit försörjningsstöd årligen under perioden 2014–2019 varit relativt konstant. Det gäller för såväl vuxna som för ungdomar med eget hushåll.

Sunne kommun

Granskning av

2021-06-21

Under 2018 och 2019 var resultatet ett underskott i förhållande till budget om drygt 2 miljoner. De orsaker som tas upp i undersökningen är att fler personer avslutat etableringen samt att det tillkommit större barnfamiljer. Barnrika familjer beskrivs blivit vanligare, en barnfamilj med ca sex barn eller fler barn beskrivs kunna uppbära försörjningsstöd om ca 29,000 kr/månad.

Vidare anges att personer som uppbär försörjningsstöd med behov av tandvård etc. har ökat och därmed har utbetalning av ekonomiskt bistånd i detta avseende också ökat. Under 2019 var det 10 barnfamiljer med 4 barn eller fler som uppbär försörjningsstöd. Tandvårdskostnader för 2019 var ca 100,000 kr.

I intervjuerna lyfts även andra aspekter upp som förklarande faktorer till kostnadsökningarna inom försörjningsstöd. En större grupp sökande som står långt från arbetsmarknaden på grund av språkkompetens och låg utbildningsnivå. Tillgången på arbetstillfällen har gått ner, framförallt under pandemiåret. Den ökade ungdomsarbetslösheten beskrivs delvis förklaras av att enkla arbeten försvunnit inom service försvunnit under pandemin.

Försörjningsstödet beskrivs också ökat i samband med att det uppstått längre glapp innan etableringen kommit igång.

Att samverkansarenorna mellan kommunen och Arbetsförmedlingen har förändrats på senare år beskrivs bidra till att kostnaderna för försörjningsstöd ökar då samverkan inte flyter på som tidigare samt den ökande mängden personer med psykisk ohälsa som riskerar att hamna mellan huvudmän och påverka det kommunala försörjningsstödet.

Nedan följer en sammanställning av utvecklingen av budget, resultat och avvikelse mot budget för försörjningsstöd under perioden 2009-2019.

Total budget 2009 -2020 Vht 57500 Försörjningsstöd			
År	Budget	Redovisning	Avvikelse
2009	5 725 000	5 926 650	- 201 650
2010	5 650 000	6 115 624	- 465 624
2011	5 800 000	6 372 183	- 572 183
2012	5 800 000	5 884 512	- 84 512
2013	5 800 000	7 157 180	- 1 357 180
2014	6 300 000	7 132 799	- 832 799
2015	6 300 000	6 783 615	- 483 615
2016	6 540 000	6 811 145	- 271 145
2017	6 540 000	7 239 955	- 699 955
2018	5 740 000	7 856 793	- 2 116 793
2019	5 840 000	8 468 977	- 2 628 977

Sunne kommun
Granskning av

2021-06-21

3.2.3.1 **Kommentar**

I förvaltningens undersökning framgår att kostnadsutvecklingen för ekonomiskt bistånd har ökat betydligt mer än budgettilldelningen. Vi ser i tabellen ovan att budgeten för försörjningsstöd har ökat med 2 % medan utfallet har ökat med 43%. Konsumentprisindex har för samma period ökat med 11,6 %.

3.2.4 **Uppföljning och kontroll i kommunstyrelsen och förvaltningen**

Den huvudsakliga uppföljningen av verksamheten sker genom en ekonomisk rapport som presenteras varje månad muntligt och skriftligt för socialutskottet. Det sker inte någon specifik rapportering till kommunstyrelsen om försörjningsstöds utveckling men kommunstyrelsens ordförande samt alla utskottsordföranden (bildningsutskott, socialutskott, allmänna utskottet) beskrivs ha tillgång till alla SU-protokoll. Verksamhetschefen presenterar budgetuppföljning av försörjningsstöd för kommunfullmäktige när så efterfrågas, men det finns inte någon regelbundenhet i rapporteringen till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har inte fattat beslut om åtgärder utöver beslutade målsättningar.

Inför att pengarna släpps för utbetalning sker en viss avstämning hos ekonomienheten, men det finns inte någon systematisk kontroll av utbetalningarna. I intervjuerna beskrivs att verksamhetens omfattning anses överblickbar och att de handläggare som arbetar med verksamheten kan bedöma riktigheten i utbetalningarna, även om det inte genomförs några systematiska kontroller. För att handläggningen och bedömningar ska bli likvärdiga och rättssäkra tillämpas riktlinjer och delegationsordningen och svårbedömda ärenden diskuteras i grupp och med närmaste chef.

I internkontrollplanen för verksamheten som beslutats av kommunstyrelsen saknas internkontrollpunkter för försörjningsstödsverksamheten helt.

3.2.5 **Åtgärder för att minska behov av försörjningsstöd**

Arbetsmarknadsenheten arbetar med de åtgärder som kommunen (och staten) sätter in för att minska behovet av försörjningsstöd. I intervjuerna beskrivs det handla om riktade insatser såsom praktikplatser och andra sysselsättningsinsatser via arbetsmarknadsenheten, utbildning via vuxenutbildningen samt särskilda satsningar och projekt. Meningen bör börja med;

Det har även varit andra särskilda satsningar till exempel –"En väg in" (avslutades hösten 2019) Projektet var för personer med långt bidragsberoende om mer 6 mån. – "Projekt Hemgården" avslutades i slutet 2020. Projektet avsåg personer som står särskilt långt från arbetsmarknaden.

Under 2020 har förvaltningen i samverkan med arbetsförmedlingen satsat på ett trettioatal extratjänster som anses ha haft god effekt på kostnadsutvecklingen. Arbetsförmedlingen går in med ca 90 % av kostnaden för tjänsterna, vilket anses sänka kostnaden för försörjningsstöd.

Arbetsmarknadsenheten har även samverkan med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och en rad närliggande kommuner genom det finansiella samordningsförbundet Fryksdalens samordningsförbund.

Sunne kommun
Granskning av

2021-06-21

Arbetsförmedlingens nya arbetssätt som innebär att det inte finns någon lokal närvaro i kommunen beskrivs ha påverkat kommunens arbete negativt, då den personliga kontakten uteblir.

Under pandemitiden beskrivs det finnas vissa problem med att enskilda inte känt sig bekväma att ta praktikplats/jobbs av oro för att smittas med covid-19, eller inte vill arbeta med skyddsutrustning. Arbetsgivare har även varit mindre benägna att erbjuda praktikplatser på grund av pandemin.

Verksamheten har också noterat andra negativa följder av pandemin då den psykiska ohälsan har ökat, föräldrar mår dåligt och då gör barnen det också. Förvaltningen har också uppmärksammat att det på senare tid dykt upp nya grupper som sökt försörjningsstöd, tex egna företagare som kommit i ekonomiskt trångmål.

3.2.6 Bedömning

Vi konstaterar att riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd inte har reviderats sedan 2019. Även verksamhetens mål har varit oförändrade under lång tid. Det framgår inte av riktlinjen hur ofta riktlinjerna ska ses över men vi rekommenderar att det ska ske en årlig översyn. Vi bedömer dock att riktlinjerna i stort är ändamålsenliga.

Förvaltningen har gjort en egen bedömning av kostnadsutvecklingen för perioden 2009 och 2019 där det framgår att försörjningsstödkostnaderna ökat mer än konsumentprisindex och betydligt mer än budgeten. Antalet hushåll i behov av försörjningsstöd anses vara relativt konstant under perioden.

De ökande kostnaderna beskrivs främst bero på att det idag är en större andel barnrika familjer bland de försörjningssökande år 2019 i förhållande till år 2009 och att det kostnader för livsföring i övrigt har ökat, bland annat för tandvård. Det finns dock inte någon samlad statistik eller annan uppföljning som stödjer analysen. Bedömningarna om utvecklingen kan vara riktig. Då det inte finns samlad data som stödjer analysen föreslår vi att kommunstyrelsen följer upp utvecklingen avseende sökande grupper, beviljat bistånds beslutsgrund tex tandvård etc., för att kunna göra mer pricksäkra analyser som kan användas i utvecklingsarbetet.

Enligt vår bedömning har kommunstyrelsen en allt för svag uppföljning av arbetet och utvecklingen av försörjningsstöd. Den uppföljning som sker regelbundet sker i social utskottet där kommunstyrelsen, som är den ansvariga instansen, har möjlighet att läsa socialutskottets protokoll. (alla utskottsordföranden i bildningsutskott, socialutskott, allmänna utskottet har möjlighet att läsa protokollen). Enligt vår bedömning finns det inte balans mellan verksamhetens storlek och kostnad i förhållande till den utförda uppföljning och kontrollen av de samma. Ett exempel på den bristande uppföljningen är att det helt saknas en kontrollpunkt avseende försörjningsstöd i internkontrollplanen. Tillgången till praktikplatser och andra kompetenshöjande insatser är väsentligt för att minskningen av kostnaden för försörjningsstöd ska lyckas. För att säkerställa att verksamheten klarar att möta de ökade behoven av praktikplatser och resurser inom vuxenutbildning mm behöver kommunstyrelsen följa upp utvecklingen.

Kommunstyrelsen behöver också följa upp att insatserna leder till en stegförflyttning mot egenförsörjning eller om den enskilde kvarstannar inom arbetsmarknadsinsatsen. Vi anser därmed att kommunstyrelsen behöver målsätta och följa upp resultatet av

Sunne kommun
Granskning av

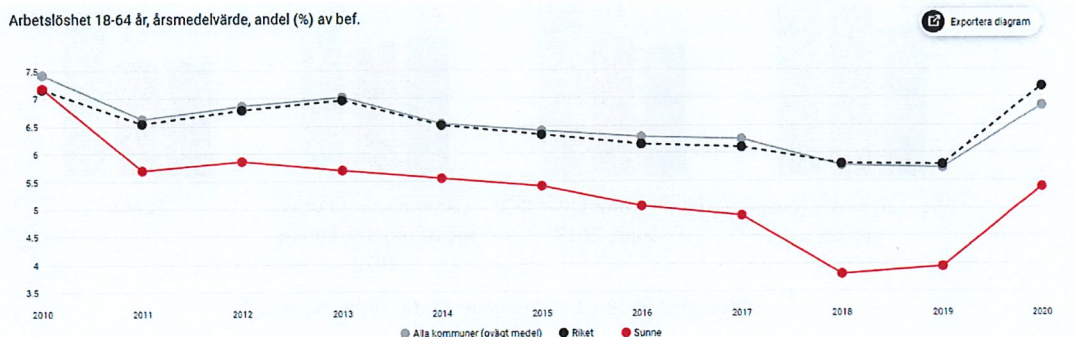
2021-06-21

deltagarnas eventuella stegförflyttning, för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig verksamhet eller om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

3.3 Analys, utveckling ekonomiskt bistånd

I uppdraget ingår att göra en översiktlig analys över utvecklingen av kostnader för försörjningsstödet i Sunne i jämförelse med andra kommuner. Jämförelsen är gjord av data via RKA, rådet för kommunala analyser, (Kolada). Vi har framförallt gjort jämförelser med kommuner som liknar Sunne utifrån struktur gällande Individ- och familjeomsorg, struktur avseende socioekonomi och alla kommuner ovägt medel. De kommuner som Sunne jämförs med avseende individ och familjeomsorg är följande: Borgholm, Kil, Ovanåker, Salem, Tanum, Vårgårda och Åtvidaberg. I jämförelsen avseende socioekonomi har Sunne jämförts med: Gotland, Malung-Sälen, Norrtälje, Sölvesborg, Tanum, Ydre och Ödeshög.

I jämförelseunderlaget avser vi att se närmare på kostnadsutvecklingen av försörjningsstödet, andelen i befolkningen som erhåller försörjningsstöd, arbetslösheten på orten och utvecklingen av kostnader för kommunala arbetsmarknadsinsatser. Detta för att få en övergripande bild av verksamheten och dess effektivitet och ändamålsenlighet.

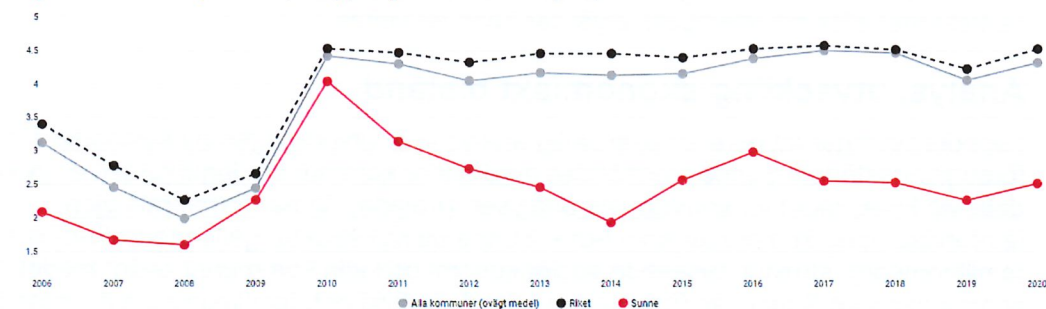
Av diagrammet ovan framkommer att arbetslösheten har varit under riket och alla kommuner ovägt medel sedan 2010. Under 2018 och 2019 sjönk arbetslösheten ytterligare drygt en procentandel för att sedan öka igen under 2020. Under 2020 steg arbetslösheten i hela riket med drygt en procentandel. Det förklaras av pandemin som påverkat samhället på många sätt, allmän nedgång i ekonomi, på grund av restriktioner och sjuktal mm.

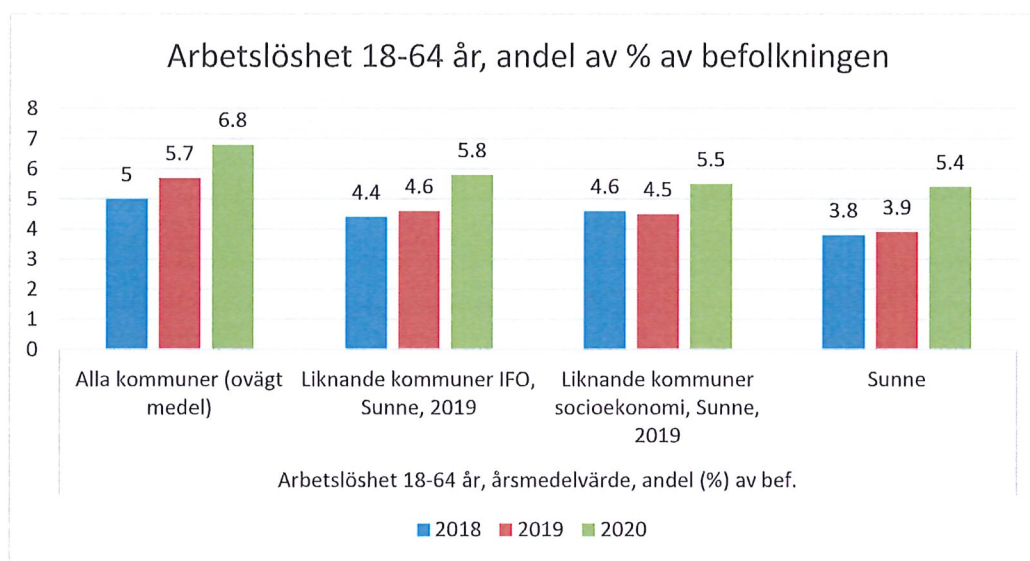
Sunne kommun Granskning av

2021-06-21

Långtidsarbetslöshet 25-64 år, mars månad, andel (%) av registerbaserad arbetskraft (-2020)

Av ovanstående diagram framkommer att långtidsarbetslösheten har minskat i Sunne mellan 2016-2019, för att gå upp något under 2020. Det anser vi kan vara en effekt av pandemin. Långtidsarbetslösheten har påverkats på samma sätt nationellt.

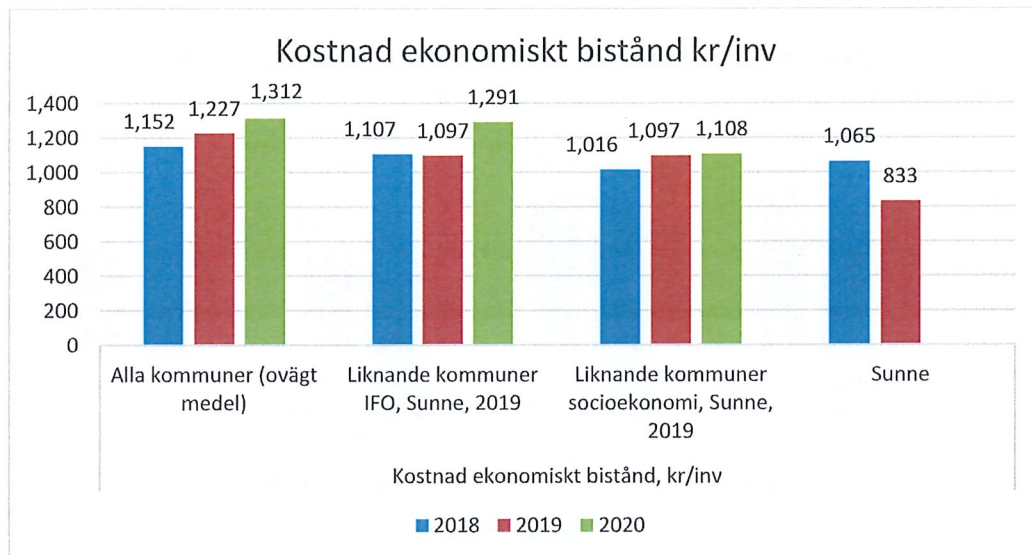

Av tabellerna ovan framkommer att arbetslösheten i Sunne kommun har ökat under 2020 men är under alla kommuner ovägt medel, liknande kommuner IFO samt liknande kommuner socioekonomi. Arbetslösheten i alla grupper har gått upp under 2020.

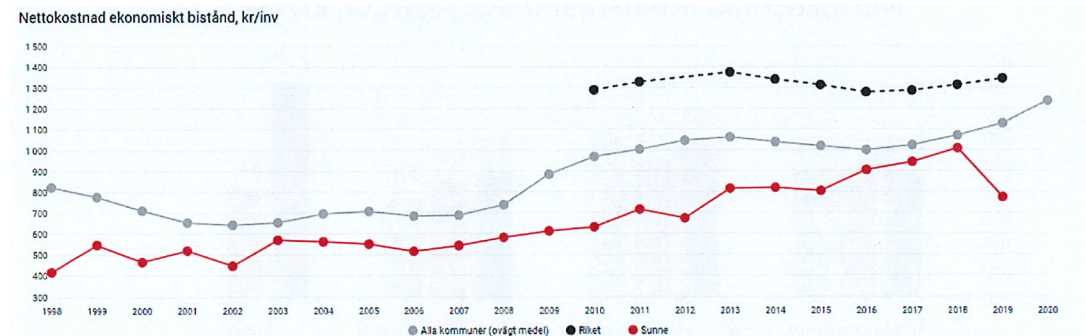
Sunne kommun Granskning av

2021-06-21

Kostnaden för ekonomiskt bistånd per invånare var i paritet med liknande kommuner IFO och socioekonomi under 2018 och har minskat under 2019. Det har ännu inte gått att ta del av uppgifter för 2020 i statistiken från RKA.

Då vi tidigare konstaterat att Sunne kommuns arbetslöshetssiffror sjunkit för 2018 och 2019 är det rimligt att se en viss nedgång av kostnaden för försörjningsstöd.

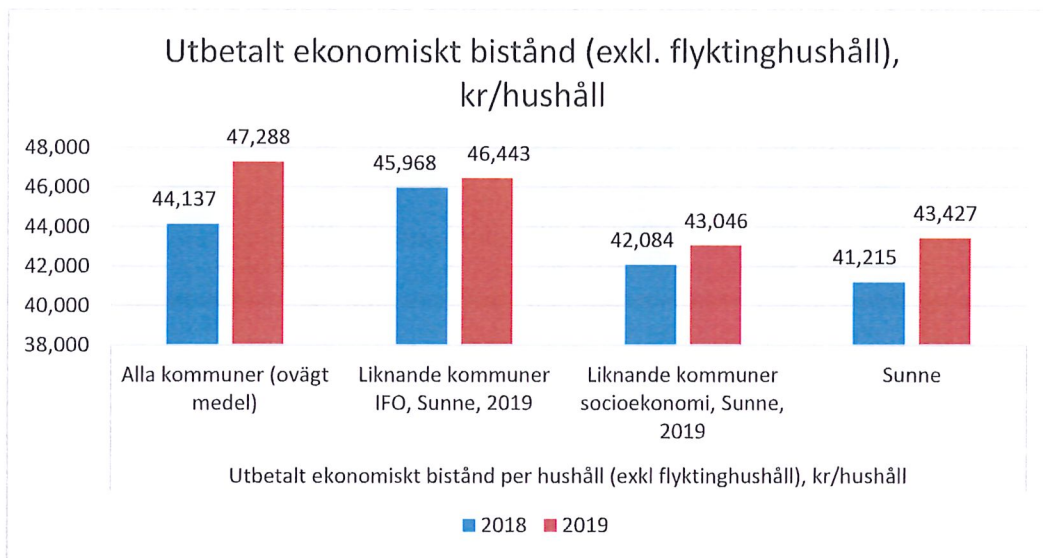
I denna graf illustreras kostnadsutvecklingen för ekonomiskt bistånd över tid, från 1998-2019. Här ser vi att kostnaderna för försörjningsstöd ökat succesivt under åren från början av 2000-talet, med något år som undantag, men att kostnaden för 2019 hastigt minskar. Även nationellt har kostnaden för försörjningsstöd ökat från tidigt 2000-tal. För 2019 har skiljer sig Sunnes kostnadsutfall markant från nationens. Vi ser en koppling till minskad arbetslöshet och höga kostnader för arbetsmarknadsåtgärder år 2018 som en möjlig delförklaring till att kostnaderna för försörjningsstöd minskar under 2019, se tabell nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder.

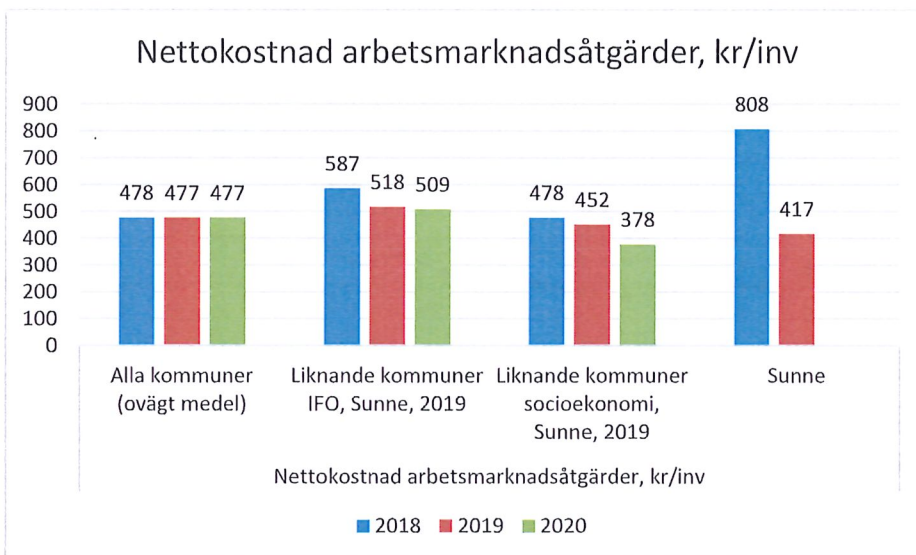
Sunne kommun

Granskning av

2021-06-21

I tabellerna framkommer att det utbetalda biståndet utifrån hushåll är något högre än liknande kommuner socioekonomi, men lägre än liknande kommuner IFO och alla kommuner ovägt medel, för 2019. Kostnaden har dock ökat med mer än 2000 per hushåll från 2018.

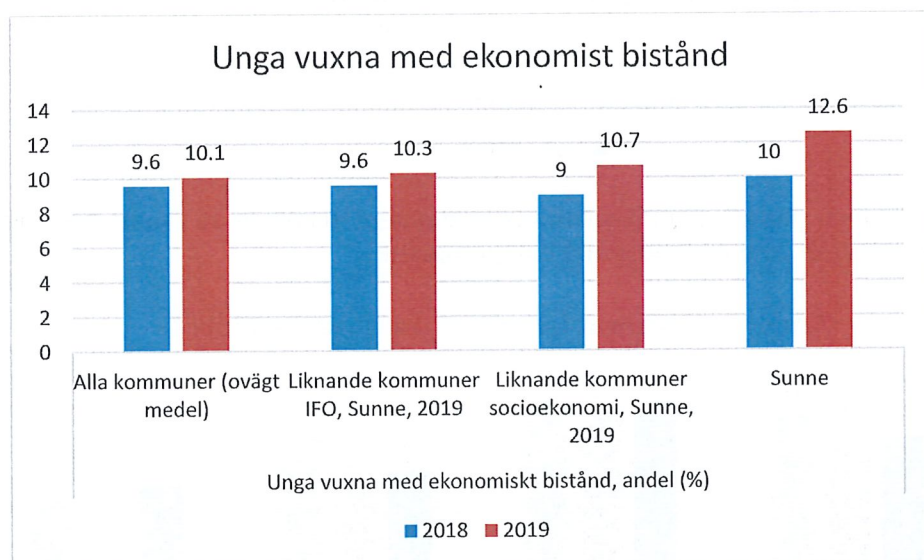
För att kunna avgöra den totala kostnaden för kostnader relaterade till ekonomiskt bistånd är det av vikt att också analysera kommunens kostnader för arbetsmarknadsåtgärder. Vi kan se att kommunens nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder 2018 vida översteg kostnaden för arbetsmarknadsåtgärder 2019. Även i jämförelse med de andra jämförelsegrupperna är kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder år 2018 närmare dubbelt så höga per invånare. Tillsammans med kostnaden för ekonomiskt bistånd år 2018 ger det en kostnad om 1873

Sunne kommun
Granskning av

2021-06-21

kr/invånare som kan relateras till ekonomiskt bistånd och arbetslöshet. Kostnader relaterade till ekonomiskt bistånd för alla kommuner, ovägt medel 2018 är 1630 kr/invånare, vilket innebär att Sunnes kostnader det året översteg medelkommunens med 243 kr/invånare. Under 2019 har den sammanlagda kostnaden minskat till 1250 kr/invånare för Sunne. I jämförelse med alla kommuner ovägt medel vars sammanlagda kostnader då var 1704 kr/invånare. För 2020 finns ännu inte uppdaterade siffror att hämta ur statistiken från RKA.

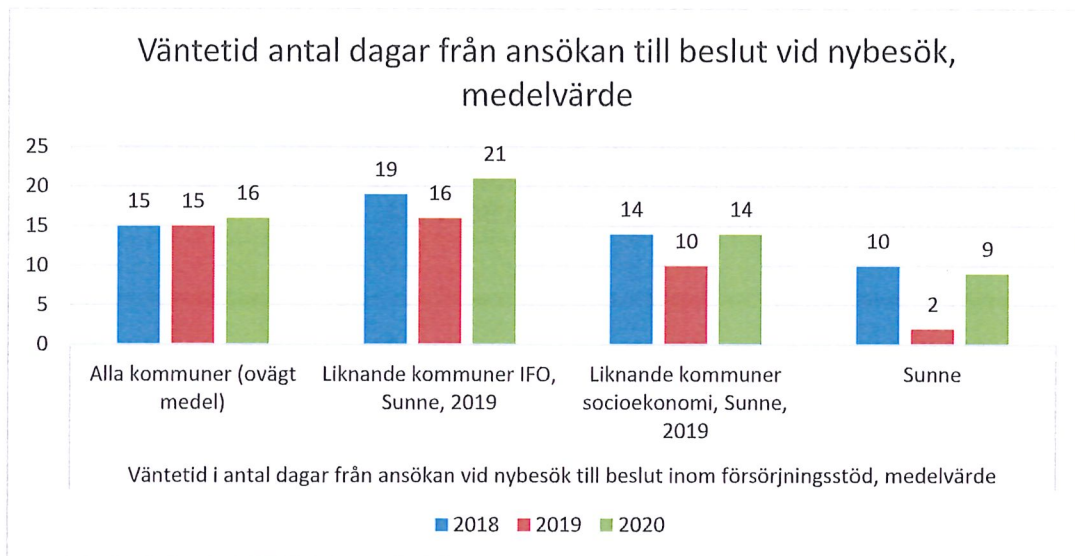
Andelen unga vuxna med ekonomiskt bistånd är en grupp som ökat mycket under 2019 i Sunne och i alla jämförelsegrupper. I Sunne har dock gruppen ökat mest.

Som vi ser de så är det en biståndsgrupp som är viktig att följa för att möjliggöra effektiva insatser så att denna grupp kan komma i egen försörjning så snabbt som möjligt. Det kan också vara en viktig del i arbetet för att förhindra psykisk ohälsa i gruppen.

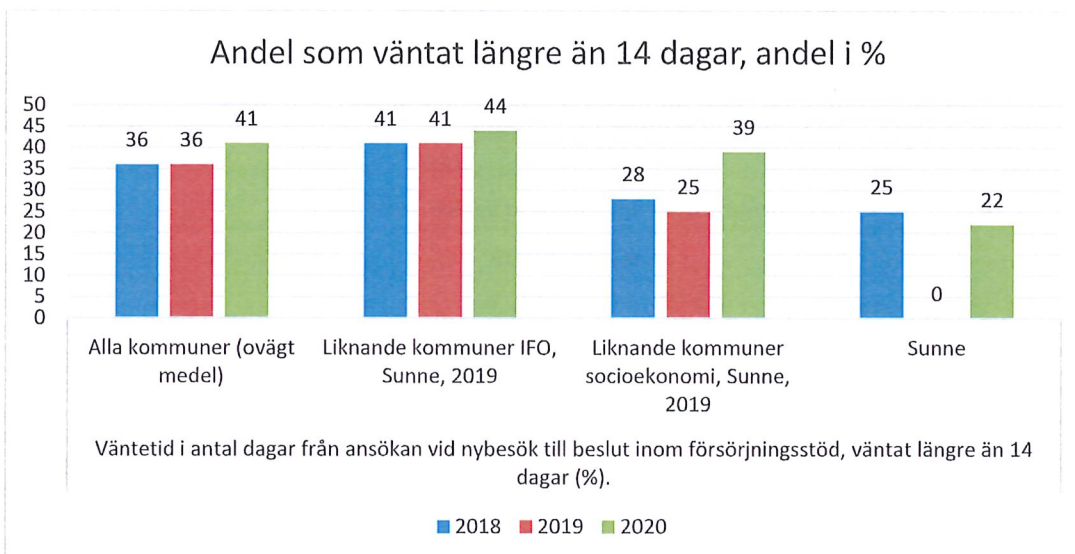

Sunne kommun
Granskning av

2021-06-21

Förvaltningen har antagit ett mål avseende väntetiden. Vi kan se att Sunne har kortast tid från ansökan till beslut bland jämförelsegrupperna.

Av ovanstående tabell framkommer att Sunne har den lägsta andelen som väntat längre än 14 dagar från ansökan till beslut av jämförelsegrupperna. Under 2019 finns inte något värde.

3.3.1 Bedömning

Arbetslösheten har stor påverkan på kostnaden för försörjningsstöd. I vår analys framkommer att Sunne kommuns arbetslöshet ligger på en lägre nivå än medelkommunens och även i förhållande till liknade kommuner IFO och likande kommuner socioekonomi.

Sunne kommun

Granskning av

2021-06-21

I jämförelse med liknande kommuner är kostnaderna för försörjningsstöd lägre per invånare än jämförbara kommuner avseende IFO och socioekonomi och Sveriges medelkommun även om kostnaderna har ökat över tid. För 2019 minskade kostnaderna i Sunne enligt sammanställningen från RKA. Det är en utveckling som skiljer sig från medelkommunens i Sverige. Kostnaden för försörjningsstöd har dock ökat trots att arbetslösheten mellan 2018-2019 har minskat.

Nettokostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder var mycket höga, närmare dubbelt så höga som jämförelsekommunernas under 2018. Enligt vår mening måste kostnaden för försörjningsstöd och kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder ses i ett gemensamt sammanhang då de båda utgiftsposterna har påverkan på varandra.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens kontroller och uppföljningar avseende försörjningsstöd behöver stärkas.

Den utförda uppföljningen och kontrollen av insatser för att förhindra behov av försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser är inte i nivå med kostnadsnivåerna och behöver stärkas. Kopplingen mellan uppföljningen i utskottet och kommunstyrelsen behöver förstärkas.

Vidare anser vi att kommunstyrelsen behöver målsätta och följa upp resultatet av deltagarnas eventuella stegförflyttning, för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig verksamhet eller om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

För att kunna utforma pricksäkra analyser och åtgärder som kan användas i utvecklingsarbetet behöver styrelsen följa upp utvecklingen avseende sökandegrupper, beviljat bistånds beslutsgrund

Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd har inte reviderats sedan 2019, vi rekommenderar att det ska ske en årlig översyn.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att styrelsens uppföljning av kostnader och verksamhet förstärks
- Målsätta och följa upp resultat avseende insatser för att förhindra långvarigt behov av försörjningsstöd
- Följa upp utvecklingen avseende sökandegrupper, beslutsgrund etc
- Se över riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd årligen

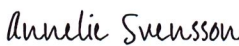

Sunne kommun
Granskning av

2021-06-21

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:

AA0BE58A575E478...
Annelie Svensson
Kommunal yrkesrevisor

DocuSigned by:

6F784192D77F46A...
Mikael Lind
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Certificate Of Completion

Envelope Id: 7976203470DC44059294D72A470EE84B

Status: Completed

Subject: Please DocuSign: Granskning av uppföljning och kontroll av försörjningsstöd 210617.docx

Source Envelope:

Document Pages: 18

Signatures: 2

Envelope Originator:

Certificate Pages: 5

Initials: 0

Emma Garpenholt

AutoNav: Enabled

PO Box 50768

Envelopeld Stamping: Enabled

Malmö, SE -202 71

Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

emma.garpenholt@kpmg.se

IP Address: 195.84.56.2

Record Tracking

Status: Original

Holder: Emma Garpenholt

Location: DocuSign

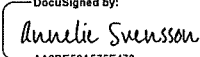
6/21/2021 3:43:02 PM

emma.garpenholt@kpmg.se

Signer Events

Annelie Svensson

annelie.svensson@kpmg.se

Security Level: Email, Account Authentication
(None)**Signature**DocuSigned by:

AA0BE58A575E478...

Signature Adoption: Pre-selected Style

Using IP Address: 83.251.151.96

Timestamp

Sent: 6/21/2021 3:46:10 PM

Viewed: 6/21/2021 3:47:53 PM

Signed: 6/21/2021 3:48:30 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:

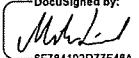
Accepted: 6/21/2021 3:47:53 PM

ID: 2bdf1a2-ac08-4b6e-aadb-d5f112661f0b

Mikael Lind

mikael.lind@kpmg.se

KPMG AB

Security Level: Email, Account Authentication
(None)DocuSigned by:

6F784192D77F48A...

Signature Adoption: Drawn on Device

Using IP Address: 217.209.40.226

Sent: 6/21/2021 3:46:10 PM

Viewed: 6/21/2021 5:16:59 PM

Signed: 6/22/2021 8:36:27 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events**Signature****Timestamp****Editor Delivery Events****Status****Timestamp****Agent Delivery Events****Status****Timestamp****Intermediary Delivery Events****Status****Timestamp****Certified Delivery Events****Status****Timestamp****Carbon Copy Events****Status****Timestamp****Witness Events****Signature****Timestamp****Notary Events****Signature****Timestamp****Envelope Summary Events****Status****Timestamps**

Envelope Sent

Hashed/Encrypted

6/21/2021 3:46:10 PM

Certified Delivered

Security Checked

6/21/2021 5:16:59 PM

Signing Complete

Security Checked

6/22/2021 8:36:27 AM

Envelope Summary Events

Completed

Status

Security Checked

Timestamps

6/22/2021 8:36:27 AM

Payment Events**Status****Timestamps****Electronic Record and Signature Disclosure**

ELECTRONIC RECORD AND SIGNATURE DISCLOSURE

From time to time, KPMG AB (we, us or Company) may be required by law to provide to you certain written notices or disclosures. Described below are the terms and conditions for providing to you such notices and disclosures electronically through the DocuSign system. Please read the information below carefully and thoroughly, and if you can access this information electronically to your satisfaction and agree to this Electronic Record and Signature Disclosure (ERSD), please confirm your agreement by selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

Getting paper copies

At any time, you may request from us a paper copy of any record provided or made available electronically to you by us. You will have the ability to download and print documents we send to you through the DocuSign system during and immediately after the signing session and, if you elect to create a DocuSign account, you may access the documents for a limited period of time (usually 30 days) after such documents are first sent to you. After such time, if you wish for us to send you paper copies of any such documents from our office to you, you will be charged a \$0.00 per-page fee. You may request delivery of such paper copies from us by following the procedure described below.

Withdrawing your consent

If you decide to receive notices and disclosures from us electronically, you may at any time change your mind and tell us that thereafter you want to receive required notices and disclosures only in paper format. How you must inform us of your decision to receive future notices and disclosure in paper format and withdraw your consent to receive notices and disclosures electronically is described below.

Consequences of changing your mind

If you elect to receive required notices and disclosures only in paper format, it will slow the speed at which we can complete certain steps in transactions with you and delivering services to you because we will need first to send the required notices or disclosures to you in paper format, and then wait until we receive back from you your acknowledgment of your receipt of such paper notices or disclosures. Further, you will no longer be able to use the DocuSign system to receive required notices and consents electronically from us or to sign electronically documents from us.

All notices and disclosures will be sent to you electronically

Unless you tell us otherwise in accordance with the procedures described herein, we will provide electronically to you through the DocuSign system all required notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you during the course of our relationship with you. To reduce the chance of you inadvertently not receiving any notice or disclosure, we prefer to provide all of the required notices and disclosures to you by the same method and to the same address that you have given us. Thus, you can receive all the disclosures and notices electronically or in paper format through the paper mail delivery system. If you do not agree with this process, please let us know as described below. Please also see the paragraph immediately above that describes the consequences of your electing not to receive delivery of the notices and disclosures electronically from us.

How to contact KPMG AB:

You may contact us to let us know of your changes as to how we may contact you electronically, to request paper copies of certain information from us, and to withdraw your prior consent to receive notices and disclosures electronically as follows:

To contact us by email send messages to: nicolas.andersson@kpmg.se

To advise KPMG AB of your new email address

To let us know of a change in your email address where we should send notices and disclosures electronically to you, you must send an email message to us at nicolas.andersson@kpmg.se and in the body of such request you must state: your previous email address, your new email address. We do not require any other information from you to change your email address.

If you created a DocuSign account, you may update it with your new email address through your account preferences.

To request paper copies from KPMG AB

To request delivery from us of paper copies of the notices and disclosures previously provided by us to you electronically, you must send us an email to nicolas.andersson@kpmg.se and in the body of such request you must state your email address, full name, mailing address, and telephone number. We will bill you for any fees at that time, if any.

To withdraw your consent with KPMG AB

To inform us that you no longer wish to receive future notices and disclosures in electronic format you may:

- i. decline to sign a document from within your signing session, and on the subsequent page, select the check-box indicating you wish to withdraw your consent, or you may;
- ii. send us an email to nicolas.andersson@kpmg.se and in the body of such request you must state your email, full name, mailing address, and telephone number. We do not need any other information from you to withdraw consent.. The consequences of your withdrawing consent for online documents will be that transactions may take a longer time to process..

Required hardware and software

The minimum system requirements for using the DocuSign system may change over time. The current system requirements are found here: <https://support.docusign.com/guides/signer-guide-signing-system-requirements>.

Acknowledging your access and consent to receive and sign documents electronically

To confirm to us that you can access this information electronically, which will be similar to other electronic notices and disclosures that we will provide to you, please confirm that you have read this ERSD, and (i) that you are able to print on paper or electronically save this ERSD for your future reference and access; or (ii) that you are able to email this ERSD to an email address where you will be able to print on paper or save it for your future reference and access. Further, if you consent to receiving notices and disclosures exclusively in electronic format as described herein, then select the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

By selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures', you confirm that:

- You can access and read this Electronic Record and Signature Disclosure; and
- You can print on paper this Electronic Record and Signature Disclosure, or save or send this Electronic Record and Disclosure to a location where you can print it, for future reference and access; and
- Until or unless you notify KPMG AB as described above, you consent to receive exclusively through electronic means all notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you by KPMG AB during the course of your relationship with KPMG AB.

